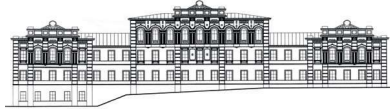

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ
ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ ХДАК
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ БАЛКАНІСТИКИ БОЛГАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
ПОЛЬСЬКЕ ТОВАРИСТВО НАУК

КУЛЬТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО ХХІ СТОЛІТТЯ

**Матеріали міжнародної наукової
конференції молодих учених**

17–18 квітня 2025 р.

У 2 частинах

Частина 2

Харків, ХДАК, 2025

Друкується за рішенням ученої ради
Харківської державної академії культури
(протокол № 10 від 21.03.2025 р.)

Відповідальна за випуск:
Н. О. Рябуха

Редакційна колегія:

Рябуха Н., д-р мистецтвозн., доц., в.о. ректора ХДАК, голова оргкомітету;
Соляник А., д-р пед. наук, проф., проректор з наукової роботи ХДАК;
Василенко О., аспірант, голова Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів
і молодих учених ХДАК (НТСА ХДАК);
Мачулін Л., канд. філос. наук, ст. викл., зав. редакційно-видавничого відділу ХДАК;
Афенченко Г., канд. соціол. наук, доц. ХДАК;
Бевз Н., канд. філос. наук, доц. ХДАК;
Біртова О., канд. іст. наук., доц. ХДАК;
Борисова А., канд. психол. наук, нач. відділу міжн. зв'язків, доц. ХДАК;
Булах Т., д-р наук із соц. комунікацій, доц. ХДАК;
Воскобойнікова Ю., д-р мистецтвозн., проф. ХДАК;
Гіголаєва-Юрченко В., канд. мистецтвозн., ст. викл. ХДАК;
Коновалова І., д-р мистецтвозн., доц., зав. каф. теорії та історії музики ХДАК;
Коржик Н., канд. наук із соц. комунікацій, доц., декан факультету культурології та соціальних
комунікацій ХДАК;
Косачова О., канд. наук із соц. комунікацій, доц. ХДАК;
Лисенкова В., д-р філос. наук, доц., зав. каф. мистецтвознавства ХДАК;
Любченко О., студ. ХДАК;
Мірошниченко В., канд. культурології, ст. викл. ХДАК;
Мостова І., канд. мистецтвозн., доц., декан факультету хореографічного мистецтва ХДАК;
Попова-Коряк К., канд. юрид. наук, ст. викл. ХДАК;
Радько О., канд. психол. наук, доц. ХДАК;
Рибалко С., д-р мистецтвозн., проф. ХДАК;
Фесенко І., канд. філол. наук, доц. ХДАК;
Шарпило М., аспірант ХДАК;
Шелестова А., канд. наук із соц. комунікацій, доц. ХДАК.

К 90 Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали міжнар. наук.
конф. молодих учених, 17–18 квітня 2025 р. У 2 ч. Ч. 2 / За ред. Н. Рябухи
та ін. — Харків : ХДАК, 2025. — 304 с.

УДК [008+316.77] (063)

оскільки дає можливість реконструювати події минулого на основі цифрового аналізу архівних матеріалів. Проекти, такі як Google Arts & Culture або Europeana, вже активно використовують ІІІ для створення інтерактивних історичних платформ, де відвідувачі можуть вивчати культурні артефакти у форматі 3D-моделей, аналізувати їхній склад та структуру. Такі рішення не лише сприяють збереженню культурної спадщини, але й дозволяють зробити її доступною для глобальної аудиторії.

Ще одним важливим аспектом є безпека та довговічність цифрових даних. Використання хмарних технологій у поєднанні з алгоритмами штучного інтелекту дозволяє створювати надійні сховища для збереження культурних артефактів. Інтелектуальні системи резервного копіювання, автоматичне оновлення архівів та застосування криптографічних методів гарантують, що історична спадщина не буде втрачена через технічні збої або природні катастрофи.

Таким чином, ІІІ не лише допомагає в збереженні культурних пам'яток, але й забезпечує їх захист від зовнішніх загроз. Застосування штучного інтелекту у сфері управління культурною спадщиною є ключовим напрямом сучасних цифрових досліджень. Упровадження інноваційних технологій дозволяє ефективно вирішувати комплексні завдання — від цифровізації історичних матеріалів до створення інтерактивних освітніх платформ та інтеграції культурних пам'яток у туристичні маршрути. Розвиток нових методів аналізу даних сприяє кращому розумінню культурних процесів і їхнього впливу на сучасне суспільство.

Подальші дослідження у сфері ІІІ та культурної спадщини мають важливе значення як з наукової, так і з практичної точки зору. Використання гібридних моделей ІІІ, що поєднують машинне навчання, комп'ютерний зір та обробку природної мови, сприятиме створенню нових підходів до архівування, аналізу та популяризації культурних надбань. Це допоможе не лише в їхньому збереженні, але й у формуванні інноваційного підходу до взаємодії суспільства з історичною та культурною спадщиною майбутнього.

В. Кудлай, А. Андибор

**ОРГАНІЗАЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ В ДІЛОВОДСТВІ УСТАНОВ
ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ:
ПРИКЛАД МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

V. Kudlai, A. Andybor

**ORGANIZATIONAL INNOVATIONS IN DOCUMENT MANAGEMENT
OF INSTITUTIONS UNDER MARTIAL LAW IN UKRAINE:
THE CASE OF MARIUPOL STATE UNIVERSITY**

В умовах воєнного стану особливої актуальності набуло питання впровадження організаційних інновацій, що забезпечують стабільність, оперативність та ефективність роботи закладів вищої освіти. Різке погіршення умов функціонування університетів вимагає нових підходів до ведення документальних процесів, зокрема автоматизації та цифровізації. Маріупольський державний університет (далі — МДУ), що після повномасштабного вторгнення був змушений релокуватися до Києва у квітні 2022 року, є яскравим прикладом успішного впровадження сучасних інформаційно-документних рішень у кризовій ситуації.

Актуальність теми визначається необхідністю забезпечення стабільності та безперервності роботи адміністративних та навчальних процесів в умовах війни.

Система документального забезпечення управління є ключовим компонентом для ефективного функціонування будь-якої організації, особливо під час кризових ситуацій, коли потрібно швидко адаптуватися до нових викликів.

Метою цієї роботи є комплексний аналіз досвіду Маріупольського державного університету з реалізації інформаційно-документних інновацій у період воєнного стану та релокації.

У квітні 2022 року Маріупольський державний університет здійснив тимчасове переміщення своєї діяльності до Києва у зв'язку з воєнними діями. Це переміщення супроводжувалося багатьма викликами, ключовим з яких стала необхідність повної перебудови системи документообігу, що раніше здійснювалася переважно в паперовому форматі. Серед основних рішень, які були прийняті керівництвом університету, було впровадження сучасної цифрової системи електронного документообігу iDoc.

Система iDoc дозволила університету в умовах релокації швидко організувати роботу всіх підрозділів, забезпечити безперервність управлінських процесів, зберегти архівну інформацію та налагодити нову комунікаційну модель. Упровадження iDoc дозволило значно прискорити всі адміністративні процеси, включаючи погодження, підписання та зберігання документів, завдяки чому суттєво зросла ефективність управління.

Табл. 1

Кількість створених і оброблених документів у системі iDoc МДУ (2022—2024 рр.)*

Рік	Створено документів	Оброблено документів	Частка електронних документів, %
2022	6 450	6 200	92 %
2023	7 980	7 650	95 %
2024	10 500	10 290	98 %

*Джерело: авторська розробка на основі річних звітів ректора МДУ за 2022–2024 рр. (<https://mu.edu.ua/annual-report>).

З даних Таблиці 1 чітко простежується позитивна динаміка зростання кількості створених і оброблених документів у системі iDoc, що свідчить про активну цифровізацію адміністративних процесів університету. Також важливим є зростання частки документів, які обробляються виключно в електронному форматі. Це є підтвердженням переходу університету до повноцінної цифрової моделі управління документами.

Важливим аспектом також стало економічне обґрунтування доцільності цифрових інновацій. Унаслідок впровадження цифрових рішень суттєво зменшилися витрати на матеріально-технічне забезпечення документообігу.

Табл. 2

Порівняльний аналіз витрат на паперові носії
до і після впровадження СЕД iDoc*

Показник	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Витрати на папір (тис. грн)	80	50	20	25
Витрати на офісні матеріали (тис. грн)	120	60	40	30

*Джерело: авторська розробка на основі річних звітів ректора МДУ
(<https://mu.edu.ua/annual-report>)

Аналіз Таблиці 2 демонструє суттєве скорочення витрат на паперові носії та офісні матеріали, що свідчить про економічну ефективність запроваджених цифрових інновацій. Крім того, зменшення витрат дозволило переспрямувати ресурси на інші важливі потреби університету, зокрема підтримку студентів і персоналу в умовах війни.

Отже, успішний досвід Маріупольського державного університету в запровадженні інформаційно-документних інноваційних рішень в умовах релокації та воєнного стану свідчить про значні переваги цифровізації документообігу. Система iDoc дозволила університету ефективно подолати кризові виклики, зберегти стабільність роботи адміністрації, покращити оперативність ухвалення рішень, а також суттєво зменшити економічні витрати. Отриманий досвід є важливим прикладом і може бути застосований іншими закладами освіти України, які стикаються з аналогічними викликами та умовами роботи.

О. Решетілова, К. Прокоф'єва, С. Савченко

СУЧАСНІ ЗАХОДИ ПОПУЛЯРІЗАЦІЇ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ У СУСПІЛЬСТВІ

O. Reshetilova, K. Prokofieva, S. Savchenko

MODERN MEASURES TO POPULARIZE ARCHIVAL DOCUMENTS IN SOCIETY

Археографічна та видавнича діяльність архівів є фундаментальною складовою їхньої науково-дослідної та культурно-просвітницької місії, що забезпечує багаторівневий доступ до документальної спадщини й сприяє формуванню колективної історичної пам'яті. У сучасному суспільстві архіви виконують не лише функцію зберігання, систематизації та обліку документів, але й виступають активними агентами продукування, трансляції та інтерпретації історичного знання через різноманітні форми публікаторської діяльності. Як зазначає І. Б. Матяш, архівна публікація є не просто механічним відтворенням документа, а складним герменевтичним актом, що передбачає його контекстуалізацію, критичне осмислення та включення до наукового дискурсу.

Аналіз сучасних практик видавничої діяльності архівних установ дозволяє виокремити кілька основних форматів, кожен із яких має власні епістемологічні та комунікативні особливості: